

Budgetaftale for Budget 2027 og overslagsårene 2028-30

Forhandlingsudvalget med repræsentanter fra partierne V, S, DD, K, DF og SF i Mariagerfjord Byråd, i det følgende kaldet 'aftaleparterne', har indgået aftale om Budget 2027-30.

Indledning

Med Budget 2027-30 sætter aftaleparterne retningen for kommunens økonomi de kommende år.

Udviklingen i kommunens indtægtsgrundlag og Økonomiaftalen mellem Regeringen og KL har siden sommerferien forbedret udgangspunkt for budgetforhandlingerne for 2027.

Det ændrer dog ikke ved, at Mariagerfjord Kommune står over for en væsentlig flerårig økonomisk udfordring fra 2028. Her er der behov for økonomisk mådeholdenhed. Aftaleparterne har derfor haft fokus på både at skabe balance i 2027 og udvise ansvarlighed i forhold til fremtidige økonomiske udfordringer.

Derfor har der været bevidsthed om, at nye varige driftsudvidelser i 2027 følger med i kommende år. Prioriteringerne i budgetaftalen skal derfor ses i sammenhæng med ønsket om fortsat at kunne finansiere velfærd, udvikling og investeringer i hele budgetperioden.

Aftaleparterne vil samtidig arbejde mere aktivt med at investere i nye løsninger af velfærdsopgaverne. Løsninger der først og fremmest har til formål at give bedre livskvalitet for borgerne. Men også investeringer der forventes at bidrage til en mere omkostningseffektiv løsning.

Aftaleparterne ønsker dermed i Budget 2027-30 at fastholde en kommune med stærke velfærdstilbud, attraktive lokalsamfund og plads til udvikling til gavn for både borgere og erhvervslivet. Derfor rummer aftalen også en række konkrete investeringer i skoler, fritidsliv, kultur, turisme og lokale fællesskaber.

Mariagerfjord Kommune benytter med aftalen hele den udmeldte ramme for både serviceudgifter og anlægsudgifter. Rammerne fastsættes årligt af Regeringen og KL, og Mariagerfjord Kommunes budgetaftale betyder samtidig, at der i 2027 budgetteres med et budgetoverskud på 9,3 mio. kr. Aftaleparterne er tilfredse med, at der med budgetaftalen budgetteres med en kasseopbygning samtidig med, at der investeres bredt i kommunen. Aftaleparterne er enige om, at kasseopbygningen skal være med til at håndtere de økonomiske udfordringer i årene frem.

Budgetaftaleteksten skal ses i sammenhæng med 'Budgetmappe 2027-30', som indeholder de samlede initiativer i budgetaftalen både på drift og anlæg.

Kommuneskatten og grundskyldspromillen holdes i ro

Indkomstskatten fastholdes på 25,9 procent, ligesom grundskyldspromillen er uændret.

Fortsat økonomisk buffer på serviceområdet

Med budgetaftalen er parterne enige om at fastsætte kommunens servicebuffer til 10 mio. kr. i 2027 og 15 mio. kr. fra 2028 og frem. Bufferen kan kun bringes i anvendelse i forbindelse med uforudsete eller ekstraordinære udgiftsstigninger på de borgernære velfærdsområder, og hvis Byrådet vurderer, at fagområdet ikke selv kan håndtere budgettilpasningen.

Råderum gennem omstilling og nye løsninger

Aftaleparterne har i budgetforhandlingerne haft fokus på at skabe råderum gennem effektiviseringer, investeringer og ændrede måder at løse opgaverne på.

Kunstig intelligens skal frigøre råderum

Aftaleparterne er enige om at gennemføre en målrettet og struktureret implementering af kunstig intelligens (KI) i Mariagerfjord Kommune med afsæt i kommunens KI-strategi.

KI skal blandt andet anvendes til at reducere tidsforbruget på administrative og sagsbehandlende opgaver og til understøttelse af effektive arbejdsgange.

Aftaleparterne ser tiltaget som et investeringstiltag, hvor kommunen indledningsvist skal bruge ressourcer på implementering, kompetencer og teknologi for efterfølgende at kunne realisere gevinster. Der indarbejdes derfor en budgetreduktion på 2 mio. kr. i 2027, 3 mio. kr. i 2028 og 2029 samt 4 mio. kr. fra 2030 til fordeling i hele organisationen.

Vederlagsfri fysioterapi

Det særskilte kommunale tilbud om vederlagsfri fysioterapi ophører med budgetaftalen. Borgernes ret til vederlagsfri fysioterapi ændres ikke. Tilbuddet varetages fremover gennem de privatpraktiserende fysioterapeuter under den landsdækkende overenskomst. I den sammenhæng er der opmærksomhed på, at omlægningen i en overgangsperiode kan få betydning for borgernes adgang til tilbuddet. Derfor følges udviklingen på området tæt.

Kollektiv trafik

Aftaleparterne er enige om at reducere budgettet til kollektiv trafik med 350.000 kr. i 2027 og 700.000 kr. fra 2028. Besparelsen skal findes gennem en politisk valgt tilpasning af serviceniveauet. Udvalget for Teknik og Miljø vil derfor tilpasse afgang, rutedækning eller ændre eksisterende ruter med blik for borgernes mobilitet og sammenhængen i den kollektive trafik.

Investeringer i velfærden

Botilbudskapacitet på 'Kærvej'

For at styrke kommunens egen botilbudskapacitet og afsættes i 2027 18,2 mio. kr. på anlægsbudgettet til etablering af yderligere 12 botilbudspladser på 'Kærvej' i Onsild.

Pladserne målrettes borgere med autismespektrumsforstyrrelser og komplekse støttebehov. Flere borgere kan dermed få et lokalt og fagligt relevant tilbud.

Skolerne styrkes

Fra 2027 afsættes 3,5 mio. kr. årligt til et varigt serviceløft af almenområdet på distriktsskolerne. Aftaleparterne ser serviceløftet som en investering i, at skolerne blandt andet kan prioritere flere

voksne i undervisningslokalet samt en investering i, at flere ressourcer kan medvirke til, at flere børn kan trives i et skoletilbud på distriktskolen.

Aftaleparterne afsætter også 13 mio. kr. i 2027 til specialiserede undervisningstilbud. Midlerne til visitationspuljen er kun afsat i 2027, fordi der er usikkerhed om, hvordan kommende nye nationale regler for fravær og specialundervisning vil indvirke på udviklingen. Aftaleparterne er opmærksomme på, at de ekstra midler ikke kan stå alene. Udvalget for Børn og Familie får derfor til opgave at fremlægge et oplæg for Byrådet til, hvordan udgifterne på specialundervisningsområdet kan tilpasses det afsatte budget i 2027. Det kan blandt andet indebære en vurdering af tilbudsviften, organiseringen og serviceniveauet på området. Aftaleparterne er enige om, at budgettet skal revurderes i forbindelse med budget 2028, hvor ny lovgivning på området forventes fastlagt.

Parterne er enige om, at investeringerne i både almen og specialundervisning skal ses i sammenhæng med det aktuelle landsdækkende fokus på folkeskolen. Hvis der tilføres midler til et generelt løft af folkeskolen fra staten, er parterne enige om, at midlerne benyttes til at finansiere det allerede givne løft ved denne aftale, og de nationale midler derfor kan indgå i en generel prioritering af kommunens økonomi.

Investering på dagtilbudsområdet

Som led i et nationalt løft af dagtilbudsområdet ændres beregningsgrundlaget for de lovbundne minimumsnormeringer. Fremadrettet må ledere ikke indgå i opgørelsen af minimumsnormeringerne. Det betyder, at der skal ansættes mere pædagogisk personale i daginstitutionerne for at opfylde minimumsnormeringerne. Fra medio 2026 og frem bliver dagtilbudsområdet tilført et økonomisk løft svarende til, at der samlet kan ansættes 19 medarbejdere mere.

Ydermere tilføres dagtilbudsområdet 2,1 mio. kr. fra 2027 til finansiering af pædagogisk ledelse. Det betyder, at der vil være finansiering til pædagogisk ledelse i hvert børnehus i Mariagerfjord Kommune.

Investering på ældreområdet

Aftaleparterne er enige om at foretage en investering på 7 mio. kr. i 2027 og 5 mio. kr. fra 2028 på ældreområdet. Investeringen skal bidrage til at skabe strukturel balance mellem budgettet og det forventede udgiftsniveau på området. Sammen med det årlige demografiske løft skal investeringen bidrage til, at Udvalget for Sundhed og Omsorg kan finde den rette budgetbalance mellem plejecenter, friplejehjem og hjemmeplejen.

Som led i implementeringen af den nationalt aftalte Ældrereform skal Udvalget for Sundhed og Omsorg styrke den rehabiliterende indsats for borgere med behov for pleje og omsorg med henblik på at understøtte borgernes funktionsevne, selvstændighed og mulighed for at mestre hverdagen.

Investering i de fysiske rammer på velfærdsområdet

Bedre rammer på Rosendalskolen

Rosendalskolen oplever, at flere børn ønsker at bruge SFO'en, og at flere børn skal gå i skole i specialklasserne. Samtidig er dele af skolen nedslidt. Derfor er parterne enige om at igangsætte en målrettet ombygning og renovering inden for skolens eksisterende bygningsmasse.

Projektet indeholder blandt andet muligheder for at skabe bedre rammer for specialklasserne og SFO'en, flytte faglokaler og forbedre naturfagsfaciliteterne. Der afsættes 13,4 mio. kr. samlet set i 2027 og 2028 til de bygningsmæssige tilpasninger og forbedringer.

Ny vuggestue i Als

Med budgetaftalen afsættes der 2 mio. kr. i 2027 på anlægsbudgettet til etablering af en vuggestue i forbindelse med børnehaven Kriblebo i Als. Der etableres 12 vuggestuepladser i den eksisterende bygningsmasse. Anlægsinvesteringen dækker tilpasning af bygningsmassen, som den fremadrettet rummer både vuggestue og børnehave og skal ses i sammenhæng med de midler, som allerede er afsat i 2026 og 2027 til renovering af Kriblebo. De driftsmæssige omkostninger ved etablering af vuggestuepladserne håndteres inden for Udvalget for Børn og Familie.

Nyt sundhedshus i Hobro

Budgetaftalen afsætter anlægsmidler til realisering af et nyt sundhedshus i Hobro i samarbejde med Region Nordjylland. Projektet har været undervejs i flere år, og planerne indebærer, at der etableres et nyt sundhedshus på det nuværende Hobro Sygehus. Parterne er enige om, at aktiviteterne i den nuværende sygeplejeklinik på Brogade samles i det kommende sundhedshus i Hobro, når dette er etableret.

På anlægsbudgettet afsættes der i alt 20 mio. kr. fordelt over budgetårene 2028, 2029 og 2030 til realisering af det nye sundhedshus i Hobro.

Nyt sundhedshus i Hadsund og samling af funktioner.

Aftaleparterne er enige om at afsætte 10 mio. kr. i 2027 til et nyt sundhedshus i Hadsund. Sundhedshuset placeres i de kommunale bygninger på Tempovej 1 og 3 i Hadsund, som skal ombygges og renoveres. Ombygningen skal skabe nye og mere tidssvarende rammer for blandt andet Hjemme- og Sygeplejen samt frigøre plads til Sundhedshusets nuværende funktioner med undtagelse af træningsfaciliteter samt to behandler-/samtalerum. Træningsfaciliteterne og behandler-/samtalerum placeres ved Hadsund Hallerne, som bliver nabo til det nye sundhedshus.

Med projektet samles flere kommunale funktioner under samme tag. Det skal både gøre det mere overskueligt for borgerne og skabe bedre muligheder for samarbejde på tværs af fagligheder. Ombygningen skal samtidig bidrage til en bedre udnyttelse af de eksisterende bygninger.

Som følge af ombygningen skal der findes nye lokaler til Ungdomsskolen, Ressourcecenteret samt Sundhedsplejen. Økonomiudvalget vil inden udgangen af 2026 drøfte den fremtidige anvendelse af Sundhedshusets nuværende faciliteter på Vestergade. Beslutningen skal ses i sammenhæng med de nye lokaler til de førnævnte aktiviteter og formål.

Fremtidig plejeboligkapacitet og demensområdet

Aftaleparterne er enige om, at der skal foretages en analyse af kommunens samlede plejeboligkapacitet. Den seneste kapacitetsanalyse peger på, at kommunen har den nødvendige kapacitet frem mod udgangen af 2032. Herefter må der forventes behov for yderligere kapacitet, og aftaleparterne ønsker, at der i 2028 skabes et grundlag for politisk stillingtagen til både antal, type og placering af fremtidige plejeboligpladser herunder også specialiserede demenspladser.

Fritidsliv, kultur og attraktive lokalsamfund

Himmerlands Teater og Kulturkajen

Aftaleparterne ønsker at bidrage til medfinansiering af videreudviklingen af Himmerlands Teater og den fortsatte udvikling af Kulturkajen i Hobro.

Himmerlands Teater er kommunens professionelle egnsteater og et kulturelt samlingspunkt for borgere, skoler og foreninger. Himmerlands Teater arbejder derfor på via fondsbidrag at realisere et større ombygningsprojekt.

Projektet skal blandt andet skabe en større og tidssvarende teatersal, bedre publikumsfaciliteter, øget tilgængelighed og bedre arbejdsforhold. Budgettet bidrager med 6 mio. kr. i 2027

'Folkehaven' kommer til Hobro i 2027

Aftaleparterne er enige om at afsætte 400.000 kr. i 2027 som en finansiel støtte til realisering af 'Folkehaven' i Hobro i 2027. Folkehaven faciliteres af kunstner Johnny Haugaard, som også stod bag 'Midgårdssormen' i sensommeren 2025 i Hobro. Ambitionen med Folkehaven er at skabe en midlertidig byhave på Store Torv i Hobro, hvor natur, ophold og fællesskab smelter sammen i et levende byrum gennem sommerhalvåret 2027.

Fritidsvejleder

Aftaleparterne er enige om, at kommunens nuværende fritidsvejledning skal fortsætte efter den tidligere aftale med bidrag fra DGI, udløber i 2027. Fritidsvejledningen er et gratis tilbud til børn og unge op til 25 år, som gerne vil have støtte og vejledning i at komme i gang med en fritidsaktivitet. Ordningen tilføres derfor 250.000 kr. årligt, så kommunen fuldt ud finansierer tilbuddet.

Juniorklub i Valsgård

Frem mod Budget 2028 vil aftaleparterne afsøge mulighederne for at etablere en juniorklub i Valsgård med henblik på, at fritidsmulighederne for børn og unge øges.

Udvalget for Kultur og Fritid skal derfor frem mod budget 2028 afdække mulige egnede lokaler for en juniorklub i Valsgård. Hvis der kan findes egnede lokaler i området, er aftaleparterne enige om, at der til næste års budgetproces søges afsat driftsmidler til en juniorklub i Valsgård.

Hundeskov i Hobro

Aftaleparterne har i 2027 afsat 300.000 kr. i anlægsmidler til etablering af en hundeskov i Hobro. Hundeskovens endelige placering skal drøftes i Udvalget for Teknik og Miljø, ligesom de driftsmæssige konsekvenser og rammer skal afklares i Udvalget.

Indsats rettet mod 'De vilde Katte'

Med budgetaftalen afsættes 35.000 kr. årligt til håndtering af særlige udfordringer med vilde katte i kommunen. Udvalget for Teknik og Miljø tilrettelægger indsatsen.

Kunstgræsbane i Valsgård

Valsgård IF har gennem de senere år oplevet en betydelig medlemsfremgang, som har øget presset på foreningens eksisterende faciliteter.

Derfor er parterne enige om at afsætte 3 mio. kr. til at støtte etablering af en ny kunstgræsbane i Valsgård.

Projektet skal give mulighed for udendørstræning året rundt, aflaste de eksisterende baner og skabe bedre rammer for børn, unge og voksne i lokalområdet. Bevillingen forudsætter samtidig lokal medfinansiering gennem blandt andet fonde, sponsorater mm., idet den samlede omkostning til etablering estimeres til 6 mio. kr.

Ny badebro i Øster Hurup

Aftaleparterne ønsker at understøtte rekreative muligheder og fællesskaber ved Øster Hurup Havn og er derfor enige om at bidrage til etableringen af en ny bade- og opholdsbro.

Den tidligere bro blev alvorligt beskadiget under en storm, og projektet skal skabe en ny, sikker og tidssvarende bro, der kan benyttes af både fastboende, turister og vinterbadere.

Aftaleparterne er enige om at medfinansiere projektet med 600.000 kr. i 2027.

Afdækning af adgang til offentlige toiletter i kommunens hovedbyer

Frem mod næste års budgetforhandlinger ønsker aftaleparterne, at der foretages en afdækning af adgangen til offentlige toiletter i kommunens hovedbyer.

Venskabsbyer

Aftaleparterne ønsker, at Mariagerfjord Kommune får venskabsbyer med en eller flere udenlandske byer. Formålet er at indgå samarbejder, som kan bidrage med inspiration og gode venskaber. Der afsættes 300.000 kr. årligt til formålet under Økonomiudvalget.

Byggegrunde i Vebbestrup

Aftaleparterne er enige om, at der i 2027 skal afdækkes muligheder for udstykning af byggegrunde i Vebbestrup.

Øget støtte til Cemtec i 2027

Aftaleparterne øger med budgetaftalen Cemtecs tilskud i 2027 med 900.000 kr.

Samtidigt øges fokus i Cemtec fra at drive vækst, udvikling og fremme af bæredygtighed til også at omfatte fremme af miljøområdet.

Det ekstra tilskud i 2027 må alene anvendes til erhvervsfremme på miljøområdet, og uforbrugte midler tilbageføres til kommunen, hvis de forventede aktiviteter ikke gennemføres. Det skal ske senest med udgangen af 2029.

Afrunding

Aftaleparterne er enige om, at Budget 2027-30 både skal sikre et godt fundament for den daglige velfærd og skabe rum til at investere i kommunens fremtid.

Det forbedrede økonomiske udgangspunkt i 2027 giver mulighed for at foretage nye prioriteringer. Men det forpligter samtidig til at holde fast i en flerårig økonomisk ansvarlighed.

Derfor kombinerer aftalen nye investeringer med initiativer, der skal skabe råderum og ændre den fremtidige udgiftsudvikling. Aftaleparterne ønsker også i de kommende år at arbejde med struktur, effektivisering og investeringer som alternativer til kortsigtede og generelle serviceforringelser.